

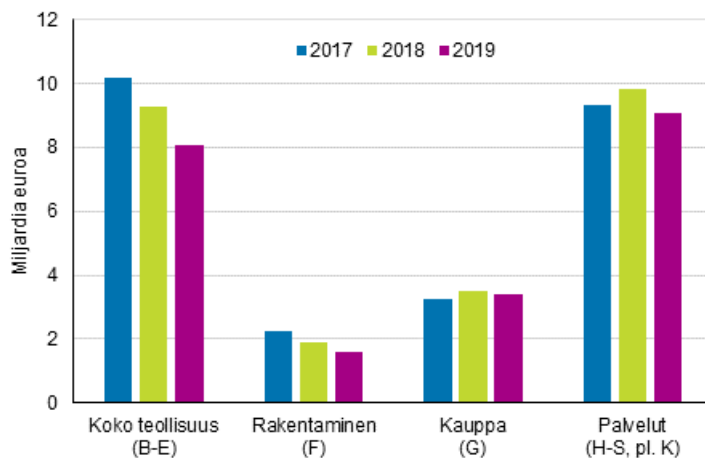
Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto

2019

Yritysten liike-tulos laski vuonna 2019

Teollisuuden, rakentamisen, kaupan ja palvelu-alojen yritykset keräsivät liikevaihtoa ilman sisäisiä eriä yhteensä 427,4 miljardia euroa vuonna 2019. Liikevaihto kasvoi 9,9 miljardia euroa edellisvuodesta. Yrityksille jäi liike-tulosta yhteensä 22,1 miljardia euroa, eli 2,4 miljardia vähemmän kuin vuonna 2018. Liike-tuloksen laskusta teollisuuden osuus oli 1,2 miljardia euroa ja palvelu-alojen yritysten 0,8 miljardia. Rakentamisen toimialalla liike-tulos pieneni noin 290 miljoonaa euroa ja kaupan toimialalla noin 90 miljoonaa euroa.

Yritysten liike-tulos 2017 – 2019

Yritysten liikevaihto kasvoi teollisuuden, rakentamisen ja palvelun toimialoilla. Teollisuuden toimialalla liikevaihtoa kertyi 5,8 miljardia euroa, eli 3,8 prosenttia, enemmän kuin vuonna 2018. Rakentamisen liikevaihto kasvoi 2,0 miljardia euroa ja palvelu-aloilla 3,1 miljardia. Sen sijaan kaupan liikevaihto supistui 1,0 miljardia euroa vuoteen 2018 verrattuna.

Koko teollisuuden liikevaihto oli 157,6 miljardia euroa vuonna 2019. Vuotta aiemmin liikevaihtoa kertyi 151,8 miljardia euroa. Teollisuuden toimialan liikevaihdon kasvu johtui suurten yritysten liikevaihdon kasvusta. Teollisuuden pienten ja keskisuurten yritysten liikevaihto sen sijaan laski. Tarkemmalla toimialatasolla liikevaihdon kehitykseen vaikutti eniten elektroniikkateollisuuden (TOL 26) 19,6 prosentin liikevaihdon kasvu.

Liiketulosta koko teollisuuden toimialalla kertyi yhteensä 8,1 miljardia euroa, eli 13 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2018. Liiketulos laski teollisuudessa sekä suurilla että pienillä ja keskisuurilla yrityksillä.

Palvelualojen yrityksille kertyi liikevaihtoa yhteensä 112,2 miljardia euroa vuonna 2019. Liikevaihto kasvoi 2,9 prosenttia edellisvuodesta. Palvelualojen yhteenlaskettu liiketulos oli 9,1 miljardia euroa vuonna 2019. Liiketulos supistui 7,8 prosenttia edellisvuodesta.

Yllä olevissa kappaleissa olevat tiedot perustuvat yritysten tilinpäätöstilastoon, josta löytyy tietoja teollisuuden (TOL B-E), rakentamisen (TOL F), kaupan (TOL G) ja muiden palveluiden toimialoilta, lukuun ottamatta rahoitus- ja vakuutus toiminnan toimialaa (TOL H-S, pl. K). Liiketulos on oikaistun tuloslaskelman välitulos, joka poikkeaa virallisen tuloslaskelman liikevoitosta/-tappiosta tilaston laadinnassa tehtyjen oikaisujen määrällä (mm. laskennallinen palkkakorjaus, käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappio sekä fuusiovoitot ja -tappiot).

Yritysten henkilöstön määrä jatkoi kasvuaan 2019

Yritysten lukumäärä oli vuonna 2019 yhteensä 369 900. Yritysten lukumäärä kasvoi 2,5 prosenttia edellisen vuoden tasosta. Yritysmäärä lisääntyi eniten alkutuotannon toimialalla (TOL A) ja laski eniten kaupassa (TOL G).

Yritysten yhteenlaskettu henkilöstön määrä vuonna 2019 oli 1,53 miljoonaa kokoaikaiseksi muunnettuna. Henkilöstön määrä lisääntyi noin 34 500 henkilötyövuodella, eli 2,3 prosenttia, vuonna 2019. Henkilöstön määrä kasvoi eniten hallinto- ja tukipalvelutoiminnan sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden toimialoilla (TOL N ja Q).

Kahden edellisen kappaleen tiedot perustuvat yritysten rakennetilaston tietoihin, joka kattaa joulukuussa julkaistavien lopullisten tietojen osalta kaikki toimialat, myös alkutuotannon (TOL A).

Tilaston tietopohja

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston tiedot perustuvat Tilastokeskuksen määrittelemien yritysten tietoihin. Yritys on päätöksenteossaan itsenäinen yksikkö, joka tuottaa tavaroita ja/tai palveluja markkinoilla myytäväksi. Yritys muodostetaan yhdestä tai useammasta oikeudellisesta yksiköstä (y-tunnus). Tiedot pohjautuvat verohallinnon elinkeinoveroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä. Tilaston yhteydestä löytyy erilliset taulukot voittoa tavoittelemattomista yhteisöistä.

Rakenne- ja tilinpäätöstilastosta julkaistaan tietokantatauluja sekä yrityksiin että oikeudellisiin yksiköihin (y-tunnuksiin) perustuen.

Yritysten toimipaikkoja kuvaavia tietoja löytyy [Alueellisesta yritystoimintatilastosta](#). Suomessa toimivien ulkomaisten tytäryhtiöiden tarkempia tietoja löytyy [Ulkomaiset tytäryhtiöt Suomessa -tilastosta](#). Nämä yritykset sisältyvät myös yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastoon.

Sisällys

Yritysten tuottavuus ja kannattavuus 2019.....	4
Teollisuuden tuottavuus ja henkilöstökulut.....	4
Yritysten kannattavuus ja rahoitus.....	4

Taulukot

Taulukko 1. Päätoimialojen rakenne 2019.....	4
--	---

Liitetaulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yritysten liikevaihto toimialoittain 2018–2019.....	7
Liitetaulukko 2. Yritysten jalostusarvo toimialoittain 2018–2019.....	7

Kuviot

Kuvio 1. Teollisuuden reaalituottavuus toimialoittain 2017 – 2019.....	4
Kuvio 2. Päätoimialojen liiketulosprosentti 2017 – 2019.....	5
Kuvio 3. Tehdasteollisuuden (TOL C) kannattavuus 2017 – 2019.....	5
Kuvio 4. Yritysten rahoitustulos 2017 – 2019.....	6

Tietojen tarkentuminen.....	8
Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	10

Yritysten tuottavuus ja kannattavuus 2019

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto sisältää hieman alle 282 000 yrityksen (yritysyksikön) tilinpäätöstietoja vuodelta 2019. Yrityksiä oli noin 4 400 enemmän kuin edellisvuonna. Tilastossa ovat mukana teollisuus (Toimialat B-E), rakentaminen (F), kauppa (G) sekä palvelut (H-S, pl. K). Toimialojen liikevaihto ilman sisäisiä eriä oli 427,4 miljardia euroa. Liikevaihtoa kertyi 9,9 miljardia eli 2,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018.

Taulukko 1. Päätoimialojen rakenne 2019

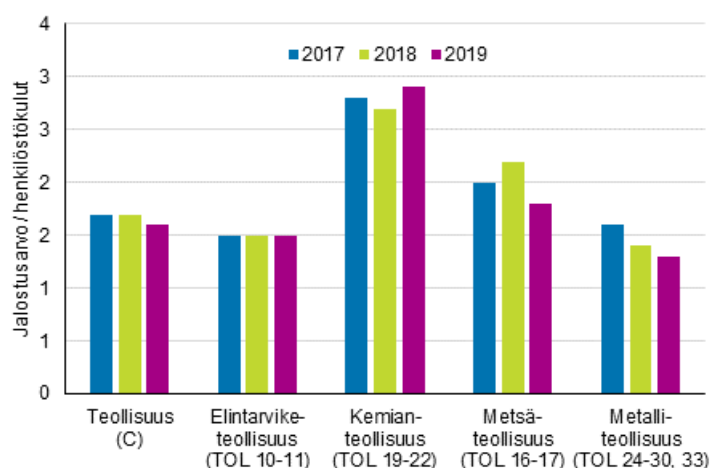
	Yrityksiä	Henkilöstö	Liikevaihto milj. euroa
Koko teollisuus (B-E)	23 300	332 000	157 610
Rakentaminen (F)	41 400	171 400	39 731
Kauppa (G)	39 900	241 100	117 864
Palvelut (H-S, pl. K)	177 200	690 500	112 240
Yhteensä	281 800	1 435 000	427 445

Teollisuuden tuottavuus ja henkilöstökulut

Reaalituottavuutta mitataan jalostusarvon ja henkilöstökulujen suhteella. Teollisuusyritysten (TOL C) reaalituottavuus on pysynyt melko vakaana vuosina 2017-2019. Vuonna 2019 teollisuusyritysten reaalituottavuus oli 1,6. Vuosina 2018 ja 2017 teollisuusyritysten reaalituottavuus oli puolestaan 1,7.

Seuraavassa tarkastellaan miten reaalituottavuus on vaihdellut teollisuuden päätoimialojen välillä vuosina 2017 - 2019. Metalliteollisuuden (TOL 24-30, 33) osuus teollisuuden yhteenlasketusta jalostusarvosta on noin puolet, jolloin toimialalla tapahtuvat muutokset heijastuvat toimialoista voimakkaimmin teollisuuden tuottavuuteen. Metalliteollisuuden tuottavuus on viime vuosina ollut laskusuunnassa. Kemianteollisuuden (TOL 19-22) reaalituottavuus on korkeammalla tasolla kuin muilla päätoimialoilla ja siellä on ollut erisuuntaista vaihtelua viime vuosina. Metsäteollisuuden (TOL 16-17) tuottavuus kasvoi vuonna 2018, mutta laski aiempaa matalammalle tasolle vuonna 2019. Sen sijaan elintarviketeollisuudessa (TOL 10-11) reaalituottavuus on pysynyt vakaana.

Kuvio 1. Teollisuuden reaalituottavuus toimialoittain 2017 – 2019

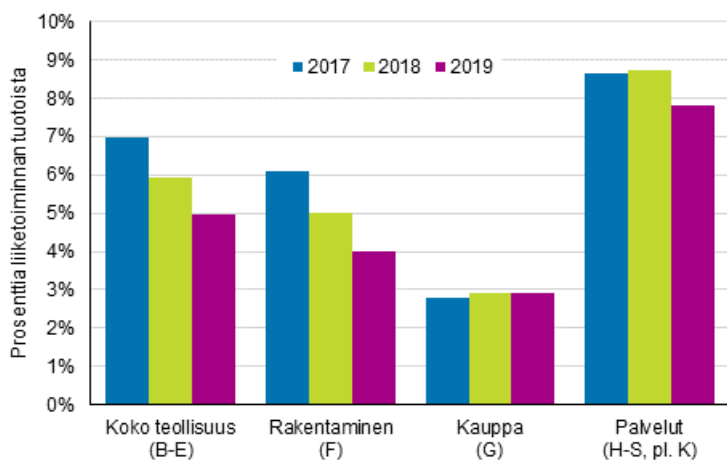

Yritysten kannattavuus ja rahoitus

Liiketulosprosentilla mitaten toimialojen kannattavuus vaihtelee. Liiketulosprosentti muodostetaan laskemalla liiketuloksen osuus liiketoiminnan tuotoista. Palveluiden, teollisuuden ja rakentamisen toimialoilla kannattavuus heikkeni edellisvuodesta noin yhden prosenttiyksikön verran. Palvelualojen

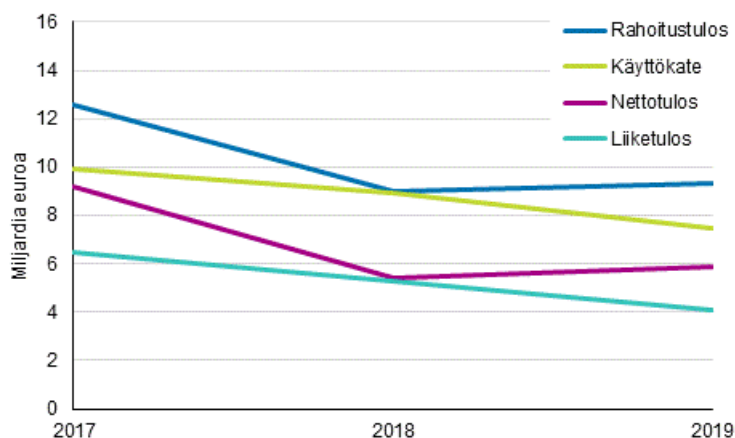
kannattavuus on muita toimialoja vahvempaa. Kaupan alalla puolestaan kannattavuus on heikointa. Kaupassa kannattavuus pysyi edellisvuoden tasolla.

Kuvio 2. Päätoimialojen liikutulosprosentti 2017 – 2019

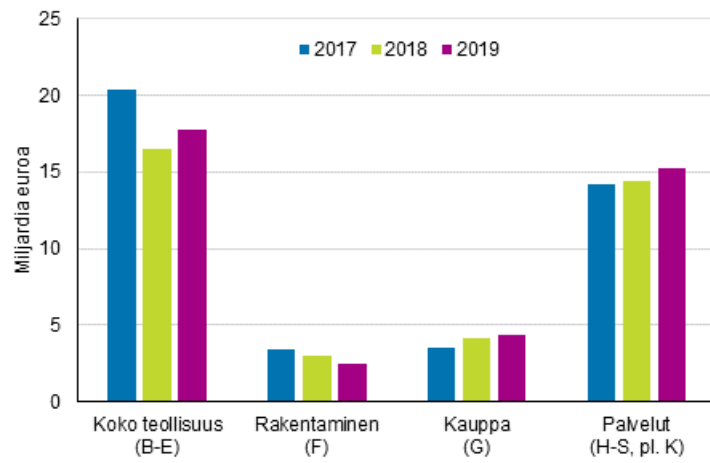
Tehdasteollisuuden (TOL C) kannattavuus heikentyi liikutuloksella ja käyttökateella mitattuna, mutta koheni nettotuloksella ja rahoitustuloksella mitattuna. Toimialan yritysten rahoituskulut pienenivät vuonna 2019 yhteensä noin 1,5 miljardia euroa vuodentakaisesta samaan aikaan kun rahoitustulot kasvoivat noin 0,4 miljardia euroa.

Kuvio 3. Tehdasteollisuuden (TOL C) kannattavuus 2017 – 2019

Rakenne- ja tilinpäätöstilaston yritykset kerryttivät vuonna 2019 rahoitustulosta 39,8 miljardia kun se edellisvuonna oli 38,1 miljardia euroa. Teollisuudessa, palveluissa ja kaupassa rahoitustulos kasvoi vuoteen 2018 verrattuna. Teollisuudessa kasvu oli voimakkainta, 7,9 prosenttia edellisvuodesta. Kaupassa rahoitustulos kasvoi 4,5 prosenttia ja muissa palveluissa 5,7 prosenttia. Rakentamisessa sen sijaan rahoitustulos laski 17,8 prosenttia vuodentakaisesta.

Kuvio 4. Yritysten rahoitustulos 2017 – 2019

Liitetaulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yritysten liikevaihto toimialoittain 2018–2019

	Liikevaihto, 1000 euroa		Vuosimuutos %
	2018	2019	
B Kaivostoiminta ja louhinta	2 225 026	2 059 738	-7,4
C Teollisuus	132 090 673	138 057 933	4,5
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	14 475 811	14 524 089	0,3
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	2 975 369	2 967 848	-0,3
F Rakentaminen	37 720 277	39 730 839	5,3
G Kauppa	118 906 091	117 864 177	-0,9
H Kuljetus ja varastointi	23 117 699	23 621 740	2,2
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	7 054 161	7 337 750	4,0
J Informaatio ja viestintä	22 009 744	22 750 203	3,4
L Kiinteistöalan toiminta	12 430 439	12 765 219	2,7
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	15 989 707	16 918 665	5,8
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	12 774 039	13 750 452	7,6

Liitetaulukko 2. Yritysten jalostusarvo toimialoittain 2018–2019

	Jalostusarvo, 1000 euroa		Vuosimuutos %
	2018	2019	
B Kaivostoiminta ja louhinta	826 577	735 762	-11,0
C Teollisuus	29 813 318	28 625 181	-4,0
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	3 974 760	4 493 366	13,0
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	1 201 900	1 192 603	-0,8
F Rakentaminen	11 528 582	11 771 048	2,1
G Kauppa	16 299 839	16 416 167	0,7
H Kuljetus ja varastointi	8 429 559	8 423 060	-0,1
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	2 588 735	2 713 709	4,8
J Informaatio ja viestintä	10 010 246	10 646 983	6,4
L Kiinteistöalan toiminta	5 183 401	5 453 691	5,2
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	8 102 368	8 496 196	4,9
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	6 793 333	7 009 812	3,2

Tietojen tarkentuminen

Tietojen tarkentuminen ennakon ja lopullisen tilaston välillä 2019

		1 000 euroa		Vuosimuutos
		2019, ennakko	2019, lopullinen	%
B Kaivostoiminta ja louhinta	Aineelliset nettoinvestoinnit	409 077	416 260	1,8
	Jalostusarvo	767 787	735 762	-4,2
	Käyttökate	402 079	368 968	-8,2
	Liikevaihto	2 173 640	2 059 738	-5,2
	Nettotulos	-11 320	7 473	-166,0
C Teollisuus	Aineelliset nettoinvestoinnit	4 000 360	4 062 228	1,5
	Jalostusarvo	27 573 706	28 625 181	3,8
	Käyttökate	9 634 657	10 575 333	9,8
	Liikevaihto	136 106 956	138 057 933	1,4
	Nettotulos	7 737 556	8 317 950	7,5
F Rakentaminen	Aineelliset nettoinvestoinnit	886 487	853 858	-3,7
	Jalostusarvo	11 759 760	11 771 048	0,1
	Käyttökate	2 771 784	2 599 738	-6,2
	Liikevaihto	39 661 544	39 730 839	0,2
	Nettotulos	1 667 632	1 494 331	-10,4
G Kauppa	Aineelliset nettoinvestoinnit	1 435 147	1 349 062	-6,0
	Jalostusarvo	16 502 766	16 416 167	-0,5
	Käyttökate	4 966 176	4 845 479	-2,4
	Liikevaihto	119 446 751	117 864 177	-1,3
	Nettotulos	3 015 012	2 912 912	-3,4
H Kuljetus ja varastointi	Aineelliset nettoinvestoinnit	1 833 584	1 904 050	3,8
	Jalostusarvo	8 541 688	8 423 060	-1,4
	Käyttökate	2 518 117	2 358 742	-6,3
	Liikevaihto	23 715 094	23 621 740	-0,4
	Nettotulos	570 403	392 117	-31,3
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	Aineelliset nettoinvestoinnit	214 504	219 015	2,1
	Jalostusarvo	2 681 977	2 713 709	1,2
	Käyttökate	518 160	525 710	1,5
	Liikevaihto	7 426 278	7 337 750	-1,2
	Nettotulos	165 012	180 126	9,2
J Informaatio ja viestintä	Aineelliset nettoinvestoinnit	404 274	942 123	133,0
	Jalostusarvo	10 658 457	10 646 983	-0,1
	Käyttökate	4 254 853	4 192 088	-1,5
	Liikevaihto	22 975 243	22 750 203	-1,0
	Nettotulos	3 266 062	3 207 585	-1,8
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	Aineelliset nettoinvestoinnit	392 358	283 613	-27,7
	Jalostusarvo	8 455 678	8 496 196	0,5
	Käyttökate	1 499 126	1 393 807	-7,0
	Liikevaihto	16 892 456	16 918 665	0,2
	Nettotulos	512 282	500 303	-2,3

		1 000 euroa		Vuosimuutos
		2019, ennakko	2019, lopullinen	%
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	Aineelliset nettoinvestoinnit	713 414	690 435	-3,2
	Jalostusarvo	7 046 793	7 009 812	-0,5
	Käyttökate	1 438 958	1 318 332	-8,4
	Liikevaihto	13 585 199	13 750 452	1,2
	Nettotulos	591 120	536 416	-9,3

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston laatuseroste

1. Tilastotietojen relevanssi

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimivia yrityksiä. Tilasto sisältää toimialoittaisia tietoja yritysten lukumäärästä, henkilöstöstä ja tilinpäätöksistä.

Tilastoyksikkönä on Tilastokeskuksen määritelmän mukainen yritys. Tilastovuodesta 2017 lähtien tietoja on tuotettu sekä yrityksiin että oikeudellisiin yksiköihin (y-tunnus) perustuen. Kuntien liikelaitokset sisältyvät tilastoaineistoon. Yritysten tilinpäätösaineiston kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt sekä rahoitus ja vakuutus toiminta.

Yritysyksikkö vastaa pienintä oikeudellisten yksiköiden ryhmää, joka muodostaa päätöksenteossaan itsenäisen tuotantoyksikön. Sillä on kaikki tarvittavat tuotannon tekijät, se myy tuotteita markkinoille ja sitä johdetaan kokonaisuutena.

Tilastokeskus muodostaa yritysyksikön samaan konserniin kuuluvista Suomessa sijaitsevista yhtiöistä. Konsernin oikeudellisista yksiköistä (y-tunnus) voidaan muodostaa yksi tai useampia yritysyksiköitä. Konserneihin kuulumattomilla yrityksillä yritysyksikkö vastaa aina oikeudellista yksikköä.

Tilasto sisältää keskeiset tilinpäätöstiedot sekä näistä laskettuja kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja sekä yritysten rakennetta kuvaavia tietoja.

Rakenne- ja tilinpäätöstilaston tietokantataulujen yhteydessä julkaistaan voittoa tavoittelemattomista yhteisöistä erillinen StatFin –taulu.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmitettynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät: käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot sekä myyntitappiot ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Myös konserniavustukset esitetään ennen kokonaistulosta. Ennen käyttökateä esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista. Uuden tuloslaskelmakaavan mukaan maksetut ja saadut konserniavustukset ilmoitetaan Tilinpäätössiirtojen ryhmässä eikä enää Satunnaisina tuottoina ja kuluina. Tilinpäätöstilastossa konserniavustusten vaikutus on kuitenkin huomioitu jo kokonaistuloksessa ja se on siten vertailukelpoinen aikaisempiin vuosiin.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä + laskennallinen palkkakorjaus

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate} - \% = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos} - \% = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos} - \% = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos} - \% = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} - \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto} - \% = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Jalostusarvo/henkilöstökulut

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Oma varaisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat/liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Tilastokeskuksen määritelmän mukaan yritys on päätöksenteossaan itsenäinen yksikkö, joka tuottaa tavaroita ja/tai palveluja markkinoilla myytäväksi. Yritys voi muodostua yhdestä tai useammasta oikeudellisesta yksiköstä. Jos yritys on muodostettu useammasta oikeudellisesta yksiköstä, niin yksiköiden välisiä liiketoimia on eliminoitu.

Oikeudellisia yksiköitä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osuuskunta, säästöpankki ja taloudellinen yhdistys),
- kuntien liikelaitokset.

Henkilöstö

Henkilöstö sisältää sekä palkansaajien että yrittäjien työpanoksen henkilötyövuosina mitattuna. Esimerkiksi läpi vuoden kokoaikaisena työskennelleen henkilön työpanos vastaa yhtä henkilötyövuotta. Vastaavasti esimerkiksi vuoden ajan puolipäiväisenä työskennellyt henkilö vastaa puolta henkilötyövuotta. Tiedusteluihin sisällyttämättömien yritysten henkilöstö on estimoitu palkkatietojen, sekä yritysten ja palkansaajien taustatietojen perusteella. Ennakkotilaston tiedoissa yrittäjien työpanoksena on käytetty edellisen vuoden yrittäjätietoja.

Liikevaihto

Liikevaihto on yritysten virallisten tilinpäätösten mukainen. Jos yrityksen tilikausi poikkeaa 12 kuukaudesta, mutta toiminta on jatkunut koko vuoden, niin liikevaihto ja myös muut tilinpäätöstiedot muunnetaan vastaamaan 12 kuukautta. Rahoitus- ja vakuutustoiminnalle ei tilastoida liikevaihtoa.

Palkkasumma

Palkkasumma on tilikaudelta ja niihin sisältyvät rahapalkan lisäksi ennakkoperintälain mukaiset luontaisedut. Palkkasummaan sisältyvät myös yrittäjien itselleen maksamat palkat. Optiotuet eivät sisälly palkkoihin. Tilinpäätöstietojen yhteydessä esitetään tuloslaskelman mukaiset palkat ja henkilöstösivukulut yhteensä.

Luokitukset

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev. 2:een siten, että NACE:n nelinumerotaso on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjä noudattaen.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on Verohallinnon asiakastietokannassa olevan oikeudellisen muodon mukainen. Tilastossa julkaistaan eriteltynä tärkeimmät oikeudelliset muodot tilastollisen tietosuojan huomioiden.

Sektoriluokka

Käytetty sektoriluokitus on Sektoriluokitus 2012 (Tilastokeskus, Käsikirjoja 5, Helsinki 2012).

Luokituksessa yksiköt jaetaan omistajuuden, toiminnan tarkoituksen ja rahoitustavan perusteella eri sektoreihin. Ennakkotietoja ei julkisteta sektoriluokan mukaan.

Omistajatyypit

Yrityksen omistajatyypin määrittelyssä käytetään luokitusta: yksityinen kotimainen, valtio, kunta, Ahvenanmaan maakunta, ulkomaalaisomisteinen tai muu omistajatyypit. Ennakkotietoja ei julkisteta omistajatyypin mukaan.

Kokoluokitus

Yritysten liikevaihto- ja henkilöstötietoja luokitellaan toimialoittain henkilöstön ja liikevaihdon määrän mukaan siten, että luokkaan kuuluvat arvot, jotka ovat suurempia tai yhtä suuria kuin luokan alaraja mutta pienempiä tai yhtä suuria kuin luokan yläraja. Henkilöstön suuruusluokat ovat 0–4, 5–9, 10–19, 20–49, 50–99, 100–249, 250–499, 500–999 ja 1 000–. Liikevaihdon suuruusluokat ovat tuhansina 0–39, 40–99, 100–399, 400–1 999, 2 000–9 999, 10 000–39 999, 40 000–199 999 ja 200 000–.

Tilinpäätöstiedoissa käytetään EU:n komission suosituksen (6.5.2003) mukaista luokitusta pieniin ja keskisuuriin (Pk) yrityksiin (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003).

Pk-yritykset sekä pienet yritykset määritellään seuraavien sääntöjen mukaan.

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK-yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihdon ja taseen loppusummien rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia ennen tilastovuotta 2003 julkaistuihin tietoihin.

Lait ja asetukset

1. Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997/1336.
Laki Kirjanpitolain muuttamisesta 1376/2016
2. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittain yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
3. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus. Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
4. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev. 2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.
5. Yrityksrekisteriasetus 177/2008.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Rekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyypit ja palkansaajien suuruusluokka. Tilastoon yritykset on valittu käyttäen rajauksia toiminta-ajalle, henkilöstölle, liikevaihdolle, investoinneille ja taseelle. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilastoon. Lisäksi markkinaehtoiset kunnalliset liikelaitokset ovat tilastossa mukana.

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoveroaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluihin. Elinkeinoveroaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverolain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Tilastokeskuksen yritysten rakennekyselyllä kerätään vuosittain vähintään viisi henkilöä työllistävien monitoimipaikkaisten ja vähintään 20 henkilöä työllistävien yksitoimipaikkaisten yritysten tiedot. Alle 20 henkilöä työllistäviä yrityksistä tiedustellaan yksiköt, joilla tiedot hallinnollisten rekistereiden, kaupallisten aineistojen tai Tilastokeskuksen muiden kyselyjen perusteella ovat muuttuneet. Perustetut yritykset sisällytetään yleensä kerran uusien yritysten kyselyyn melko pian toiminnan aloittamisen jälkeen. Omista kyselyistä saadaan muun muassa palkansaajien määrä, toimiala ja osoitetiedot. Kyselyihin sisällyttämättömien yritysten palkansaajien määrä estimoidaan Verohallinnon verotusaineiston palkkatietojen perusteella. Yrittäjät estimoidaan kaikille yrittäjäeläkettä- ja palkkaa maksaneille. Estimointimalli perustuu yritysten maksamiin palkkoihin, toimialaan sekä sen työntekijöiden taustatietoihin. Täydentävänä tietona käytetään myös liikevaihdon kuukausikuvaajien tietoja yritysten maksamista palkoista.

Tilastokeskuksen tilinpäätöskyselyllä kerätään vuosittain tietoja noin 5 000 yritykseltä. Tilinpäätöstilaston kohdejoukosta kyselyyn kuuluvat kaikki yli 50 henkilöä työllistävät yritykset. Lisäksi 10–50 henkilöä työllistäviä yrityksistä kyselyyn on valittu yritykset satunnaisotannalla. Kyselyssä on myös joitain alle 10 henkilöä työllistäviä yrityksiä sekä kaikki markkinaehtoiset kunnalliset liikelaitokset.

Tilastokeskuksen tilinpäätöskyselyssä kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Aineistoa tarkistetaan erilaisilla sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

Yritysyksikön sisäisten liiketoimintojen eliminoimiseksi tietoja on kysytty isoimpien konsernien yrityksiltä tilinpäätöskyselyn yhteydessä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Rakenne- ja tilinpäätöstilasto kattaa kaikki toimialat, oikeudelliset muodot ja omistajatyypit. Tilastoon tulevat yritykset, jotka ovat toimineet yli puoli vuotta tilastovuonna ja jotka ovat työllistäneet enemmän kuin puoli henkilöä tai tase ylittää 170 000 euroa tai investoinnit ylittävät 50 000 euroa tai joiden liikevaihto on ylittänyt vuosittain määritellyn tilastorajan (11 810 euroa vuonna 2019).

Toimialalta A (Maatalous, metsätalous ja kalatalous) maataloista ovat mukana tilat, joiden maataloustulos on tilastovuonna ylittänyt liikevaihdon tilastorajan. Maatilataloudesta saadaan kattavasti vain henkilöstötiedot. Toimialalta O2 mukana ovat ne yksiköt, joiden tuotot metsätaloudesta ylittävät tilastorajan. Rahoitus- ja vakuutus toiminnasta (toimialat 64, 65, 66) julkaistaan vain yritysten lukumäärät ja henkilöstötiedot.

Tupakkatuotteiden valmistuksen toimialalla (TOL 12000) toimii kaksi pientä, mutta tilastorajan ylittävää yritystä. Näiden yritysten tietoja ei julkaista omalla toimialallaan ja yritykset eivät sisälly toimialojen yhteenlaskettuihin tietoihin. Tupakkatuotteiden valmistuksen tietojen julkaiseminen johtaisi huomattavasti merkittävämmän toimialan tietojen suojaamiseen.

Tilinpäätöstietoja julkaistaan toimialoilta B-S, pois lukien Rahoitus- ja vakuutus toiminta (TOL K).

Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Aineiston puuttuvat arvot korvataan eli imputoidaan ensisijaisesti yrityksen aikaisempien vuosien tiedoilla ja toiseksi liikevaihdoltaan ja henkilöstömäärältään vastaavanlaisen yrityksen tiedoilla.

Yritysten tiedot perustuvat oikeudellisiin yksiköihin. Useasta oikeudellisesta yksiköstä muodostettujen yritysyksiköiden sisäisiä tuottoja ja kuluja sekä taseen eriä on konsolidoitu. Manuaalisesti on käsitelty noin 45 yrityksen tiedot.

Tilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna.

Yritysyksiköiden tiedoista julkaistaan neljä StatFin-taulua: Yritysten tilinpäätöstiedot, Yritykset toimialoittain, Yritykset toimialoittain ja liikevaihdon suuruusluokittain ja Yritykset toimialoittain ja henkilöstön suuruusluokittain.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten rakenne- ja tilinpäätösaineistosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa ja lopulliset tiedot joulukuussa. Mittausajanjaksona on tilikausi, joka päättyi tilastovuoden aikana.

5. Tietojen saatavuus

Vuodesta 2012 alkaen Rakenne- ja tilinpäätöstilaston tiedot sekä kuvaus ja muut metatiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internet -sivuilla <http://www.stat.fi/til/yrti/index.html>

Aikaisempien vuosien tietoja löytyy StatFin–tilastotietokannoista <http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/>

Rakenne- ja tilinpäätöstilaston yritysaineisto on mahdollista saada tutkimuskäyttöön suojatussa muodossa. Käyttö tapahtuu Tilastokeskuksen tutkimuslaboratoriossa. Lisätietoja: <http://www.stat.fi/tup/mikroaineistot/index.html>.

Lisätietoja tilastosta antavat Lisätietoja -sivulla mainitut henkilöt: <http://tilastokeskus.fi/til/yrti/yht.html>.

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kirjanpitolain muutokset sekä toimialaluokituksen muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

Vuodesta 2007 alkaen tiedot on luokiteltu toimialaluokituksen TOL 2008 mukaan.

Tilastovuonna 2008 uudistettiin henkilöstön laskentatapaa noudattamaan kokovuosityöllisen määritelmää.

Tilastovuodesta 2013 alkaen tilaston yritysjoukkoa on tarkistettu. Mm. alkutuotannon (TOL A) toimialoilla tilastossa ovat tilastovuodesta 2013 alkaen mukana liiketoiminnasta arvonlisäverovelvollisten lisäksi myös alkutuotannosta arvonlisäverovelvolliset. Kiinteistöalan toimialalla (TOL L) vuodesta 2013 alkaen tilastoon on laskettu mukaan arvonlisäverovelvollisten ja työnantajarekisteriin kuuluvien yritysten lisäksi myös ne yritykset, joiden tase ylittää tilastorajan.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon kausiveroaineistosta. Liikevaihdon määrittely kausiveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Tilastovuodesta 2013 lähtien yritys- ja toimipaikkarekisterin ja tilinpäätöstilaston tiedot on yhtenäistetty. Aikaisempina vuosina yritysten luokittelussa toimialoille on ollut jonkin verran eroja. Yritysten lukumäärätiedoissa on ollut myös eroja.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Luokitteluperusteena on käytetty myös henkilöstön lukumäärää ja liikevaihtoa.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonnäkökulma perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin. Lisäksi tilinpäätöstilaston jalostusarvo arvioidaan tuottajahintaan.

Lisätietoja

Milka Suomalainen 029 551 3621

Mira Kuussaari 029 551 3538

Vastaava osastopäällikkö:

Mari Ylä-Jarkko

Vastaava osastopäällikkö:

Mari Ylä-Jarkko

rakenne.tilastot@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute